

Številka: 007-101/2017/2
Datum: 27.12.2017

Ministrstvo za finance
Direktorat za finančni sistem
Sektor za finančni sistem
gp.mf@gov.si

Zadeva: Mnenje na predlog Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1) - EVA 2017-1611-0002

Zveza: Vaša št. IPP 007-470/2017

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju: IP) je 28. 11. 2017 prejel vaše zaprosilo za podajo mnenja na besedilo predloga novega Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1) - EVA 2017-1611-0002 (v nadaljevanju predlog ZTFI-1).

V nadaljevanju vam na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/04, 113/05, 51/07 in 67/07, v nadaljevanju ZVOP-1) posredujemo mnenje IP z vidika varstva osebnih podatkov.

IP uvodoma ugotavlja, da se s predlogom ZTFI-1:

1. v pravni red Republike Slovenije med drugim prenašajo naslednje direktive:

- Direktiva 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o prospektu, ki se objavi ob javni ponudbi ali sprejemu vrednostnih papirjev v trgovanje, in o spremembi Direktive 2001/34/ES (Ur. l. EU L št. 345/03), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2017/1129 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o prospektu, ki se objavi ob ponudbi vrednostnih papirjev javnosti ali njihovi uvrstitvi v trgovanje na reguliranem trgu, in razveljavitvi Direktive 2003/71/ES (Ur. l. EU L št. 168 z dne 30. 6. 2017, str. 12), (v nadaljevanju: Direktiva 2003/71/ES),
- Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (Ur. l. EU L št. 173/14), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2016/1034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. junija 2016 o spremembi Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov (Ur. l. EU L št. 175/16), (v nadaljevanju: Direktiva 2014/65/EU),
- Izvedbena direktiva Komisije (EU) 2015/2392 z dne 17. decembra 2015 o Uredbi (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta glede poročanja pristojnim organom o dejanskih ali morebitnih kršitvah navedene uredbe (Ur. l. EU L št. 332/15),
- Delegirana direktiva Komisije (EU) 2017/593 z dne 7. aprila 2016 o dopolnitvi Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zaščito finančnih instrumentov in sredstev, ki pripadajo strankam, obveznostmi glede upravljanja produktov in pravili, ki se uporabljajo za zagotavljanje ali prejemanje pristojbin, provizij ali kakršnih koli denarnih ali nedenarnih koristi (Ur. l. EU L št. 87/17; v nadaljevanju: Delegirana direktiva 2017/593/EU); in

2. podrobneje ureja izvajanje naslednjih uredb:

- Uredbe Komisije (ES) št. 809/2004 z dne 29. aprila 2004 o izvajanju Direktive 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta o informacijah, ki jih vsebujejo prospekti, in o obliki prospektov, vključitvi informacij s sklicevanjem in objavi teh prospektov in razširjanju oglaševanj (Ur. l. EU L št. 149/04), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2016/301 z dne 30. novembra 2015 o dopolnitvi Direktive 2003/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za odobritev in objavo prospekta in razširjanje oglasov ter o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 809/2004 (Ur. l. EU L št. 58/16; v nadaljevanju: Uredba 809/2004/ES),
- Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (Ur. l. EU L št. 176/13), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2016/1014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne

8. junija 2016 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede izjem za trgovce z blagom (Ur. l. EU L št. 171/16; v nadaljevanju: Uredba 575/2013/EU),
- Uredbe (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (Ur. l. EU L št. 173/14), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2016/1033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. junija 2016 o spremembi Uredbe (EU) št. 600/2014 o trgih finančnih instrumentov, Uredbe (EU) št. 596/2014 o zlorabi trga in Uredbe (EU) št. 909/2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah (Ur. l. EU L št. 175/16, v nadaljevanju: Uredba 596/2014/EU),
 - Uredbe (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (Ur. l. EU L št. 173/14), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2016/1033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. junija 2016 o spremembi Uredbe (EU) št. 600/2014 o trgih finančnih instrumentov, Uredbe (EU) št. 596/2014 o zlorabi trga in Uredbe (EU) št. 909/2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah (Ur. l. EU L št. 175/16; v nadaljevanju: Uredba 600/2014/EU),
 - Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (Ur. l. EU L št. 257/14), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2016/1033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. junija 2016 o spremembi Uredbe (EU) št. 600/2014 o trgih finančnih instrumentov, Uredbe (EU) št. 596/2014 o zlorabi trga in Uredbe (EU) št. 909/2014 o izboljšanju ureditve poravnav vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah (Ur. l. EU L št. 175/16; v nadaljevanju: Uredba 909/2014/EU),
 - Uredbe (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o indeksih, ki se uporabljajo kot referenčne vrednosti v finančnih instrumentih in finančnih pogodbah ali za merjenje uspešnosti investicijskih skladov, in spremembi direktiv 2008/48/ES in 2014/17/EU ter Uredbe (EU) št. 596/2014 (Ur. l. EU L št. 171/16; v nadaljevanju: Uredba 2016/1011/EU),
 - Uredbe (EU) 2017/1129 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o prospektu, ki se objavi ob ponudbi vrednostnih papirjev javnosti ali njihovi uvrstitvi v trgovanje na reguliranem trgu, in razveljavitvi Direktive 2003/71/ES (Ur. l. EU L št. 168/17).

Kot ugotavlja IP, predlog zakona uporablja v zvezi z zbiranjem in določbami o zaupnosti v večini primerov zgolj pojem »podatki« oz. »informacije«, ki glede na pomen in vsebino posameznih določb predvideva tako zbiranje in obdelavo osebnih podatkov kot tudi drugih podatkov. Glede na to, da z vidika ustavno varovanega varstva osebnih podatkov to predstavlja lahko najmanj zmedo, predvsem pa posledično pomeni, da bi lahko prišlo do nezakonitega zbiranja in obdelave osebnih podatkov. Ustava namreč za osebne podatke predvideva strožje varstvo kot za podatke o gospodarskih subjektih ali druge vrste podatkov. Prav tako pa velja poudariti, da je predmet varovanja tajnih podatkov, poslovnih skrivnosti in drugih podatkov, ki so varovani, drugačen, kot pri varstvu zasebnosti in posebej osebnih podatkov, zato terja drugačno ureditev varovanja in dopustnih oblik obdelave.

Bistvena razlika je, da mora zbiranje in obdelavo osebnih podatkov določati zakon (in ne podzakonski akt kot bi npr. lahko izhajalo iz določb členov ...). Nadalje ima posameznik v skladu z ZVOP-1 pravice do seznanitve ter popravka in izbrisa netočnih oz. nezakonito zbranih osebnih podatkov oz. osebnih podatkov, za katere ne obstaja več pravna podlaga. Posebej izpostavljamo tudi zahteve v zvezi z varstvom osebnih podatkov pri iznosu oz. prenosu teh podatkov v tretjo državo (del V, členi 62-71 ZVOP-1 in po 25. 5. 2018 poglavje V, členi 44-50 Splošne uredbe o varstvu podatkov). Slednje bi predvsem terjale pomembne dopolnitve člena 177 predloga ZTFI-1 in po potrebi drugih členov, ki bi lahko zajemali tudi izmenjavo ter druge oblike obdelav osebnih podatkov, ki vključujejo njihovo posredovanje v tretje države (npr. členi 335, 339).

Zato predlagamo, da vse člene, ki vsebujejo oz. na podlagi katerih je predvideno zbiranje in obdelava osebnih podatkov ali njihov iznos v tretje države ustrezno dopolnite (predvsem gre za člene: 74, 134, 171, 186, 195, 211, 222, 240, 241, 242, 282, 315, 316, 317, 318, 335, 338, 339, 352, 399, 425, 436, 448, 458 in 494). V določenih primerih bi zadoščal ustrezno dopolnjeni dostavek »vključno z osebnimi podatki, ki so potrebni za ...«, načeloma, pa bi bilo upoštevajoč 38. člen Ustave RS nujno opredeliti vrste osebnih podatkov, namen obdelave in roke hrambe. Še posebej je jasna opredelitev nabora in drugih zahtev, ki posebej veljajo za osebne podatke, nujna v delu, ki določa pooblastila pristojnih organov npr. agencije oz. drugih posameznih organov po zakonu za pridobivanje in obdelavo ter celo javno objavo osebnih podatkov in iznos osebnih podatkov v tretje države. Zgolj splošne določbe kot npr. »... pri ... osebne podatke obdeluje v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov« so brez pomena, saj je spoštovanje ZVOP-1, že samo po sebi zakonska obveza vsakega

upravljavca in obdelovalca, tovrstne določbe pa hkrati ne pomenijo samostojnega pooblastila za pridobivanje ali obdelavo katerihkoli osebnih podatkov.

Dodatno **opozarjamo na nevarnost, da bi bile napačno razumljene nejasne določbe členov predloga ZTFI-1 o zaupnosti podatkov (npr. členi 315 do 318, 342, 389, 437, 446, ki so v delih zelo široke in bi bile lahko zavajajoče razumljene, kot dodatno določanje izjeme glede vsebine odločanja po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja, kadar gre za zavezance za posredovanje javnih informacij. Nikakor namreč ne sme priti do zoženja kroga informacij, ki so in morajo ostati javnosti dostopne. Nikakor torej ne sme priti do neskladja z uveljavljenim sistemom zagotavljanja transparentnosti javnega sektorja in dostopa do informacij javnega značaja. Prav tako iz zakona ni jasno, kakšen je status navedenih določb glede na ustavno zagotovljeno pravico posameznikov do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki.**

V nadaljevanju navajamo nekatere dodatne konkretne vsebinske pripombe k posameznim členom.

K 134. členu

V kolikor je v zvezi z uporabo elektronskega sredstva, kot ga ureja 134. člen predvideno (najverjetneje je) tudi zbiranje in obdelava osebnih podatkov, izpostavljamo, da morajo takšna sredstva zadostiti tudi zahtevam glede zavarovanja oz. varnosti osebnih podatkov. Obdelava osebnih podatkov v zvezi z njihovo uporabo pa zahtevam ZVOP-1 oz. po 25. 5. 2018 Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov glede zakonitosti obdelave.

K 156. in 157. členu

IP izpostavlja neskladnost določb o soglasju danem brez dejanskega sodelovanja posameznika za morebitno obdelavo osebnega podatka o elektronskem naslovu oz. drugem podatku za namene pošiljanja informacij z elektronskimi sredstvi delničarja oziroma imetnika dolžniških vrednostnih papirjev za namen pošiljanja informacij z zahtevami glede privolitve po ZVOP-1 in še posebej po novi evropski Splošni uredbi o varstvu podatkov. Konkretno predlog ZTFI-1 v 4. odstavku 156. člena oz. 6. odstavku 157. člena določa, da se določene informacije pošiljajo z uporabo elektronskega sredstva, če je tako odločilo zasedanje imetnikov teh vrednostnih papirjev in če so med drugim izpolnjeni naslednji pogoji: javna družba mora delničarja oz. imetnika dolžniških vrednostnih papirjev pisno zaprositi za dovoljenje, da mu informacije pošilja z uporabo elektronskega sredstva, in ga opozoriti, da se bo, če v razumnem času ne bo odklonil soglasja, štelo, da je soglasje dal. To posredno pomeni, da se za uporabo osebnih podatkov zahteva soglasje, hkrati pa se soglasje pridobiva brez kakršnegakoli aktivnega delovanja posameznika, česar ni mogoče šteti kot veljavno soglasje. Predlagamo, da določbo ustrezno dopolnite in predvidite pridobivanje dejansko veljavne privolitve oz. če je to potrebno in nujno, zakonsko določite obvezno uporabo elektronskega sredstva in s tem povezanih kontaktnih osebnih podatkov delničarja oziroma imetnika dolžniških vrednostnih papirjev za namen pošiljanja informacij, saj bi v tem primeru pogoj pridobivanja veljavnega soglasja dejansko odpadel in bi se obdelava osebnih podatkov izvajala na podlagi samega zakona.

Priporočamo tudi, da posebej preverite in po potrebi dopolnite tudi usklajenost vseh uporabljenih terminov in sistema preverjanja avtentikacije (z namenom zagotavljanja varnih elektronskih komunikacij) z opredelitvami pojmov v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (Ur. l. EU L št. 257/14; v nadaljevanju: uredba eIDAS).

K 173. in 174. členu

IP je v zvezi z določbami ukrepov, ki predvideva objavo identitete kršitelja (v konkretnem primeru celo za 5 let) že večkrat opozoril, da mora biti pri tem, poleg ustrezne zakonske ureditve, najmanj na ustrezen način zagotovljena možnost varovanja pravic oseb, katerih osebni podatki se objavijo.

Zato glede na določbe 173. in 174. člena predloga ZTFI-1 predlagamo najmanj:

- da se zakon v tem delu (tretji odstavek 174. člena) ustrezno dopolni na način, da se določi obveznost agencije, da v odločbi, s katero so odrejeni ukrepi nadzora in izrečene sankcije zaradi prekrška, ustrezno odredi tudi način objave informacij v zvezi z ukrepi nadzora in sankcijami zaradi prekrška, če

- bo to vključevalo tudi objavo osebnih podatkov, ter obrazloži, zakaj je sprejeta takšna odločitev in določi rok objave (glede na težo kršitve) – spodaj navajamo predlog možnih dopolnitev;
- da se zakon v tem delu ustrezno dopolni na način, da se opredeli, katere okoliščine mora agencija upoštevati oziroma, kdaj se šteje, da objava osebnih podatkov o kršitelju v zvezi z ukrepom nadzora izrečenega fizični osebi ni sorazmerna; kdaj se šteje, da bi objava informacij o identiteti kršitelja ogrozila stabilnost finančnih trgov ali izvedbo kazenske preiskave; in kdaj se šteje, da bi vpletenim osebam z objavo verjetno nastala nesorazmerna škoda.

Navajamo eno od možnih dopolnitev tretjega odstavka 174. člena v zvezi s pripombo IP iz prve alineje predhodnega odstavka:

»Če agencija ob izdaji odločbe ne ugotovi razlogov iz prvega odstavka tega člena, **hkrati z izdajo odločbe, s katero izreče ukrepe nadzora, odloči tudi, da se identiteta kršitelja objavi, določi rok trajanja objave upoštevajoč merila iz prvega odstavka tega člena in svojo odločitev ustrezno utemelji v odločbi o izrečenih ukrepih nadzora, izdani na podlagi tega zakona, kršitelja opozori, da bodo informacije o izrečenih ukrepih in sankcijah ter o kršitelju javno objavljene na spletni strani agencije, ter in kršiteljaga** pouči, da mora v primeru obstoja razlogov iz prvega odstavka tega člena te razloge navesti v ugovoru, ki se vloži v roku, ki je v skladu s tem zakonom določen za vložitev pravnega sredstva zoper odločbo o ukrepu nadzora.«

K 177. členu

IP izpostavlja, da bi bilo treba člen 177 uskladiti z zgoraj omenjenimi določbami ZVOP-1 in Splošne uredbe o varstvu podatkov glede iznosa oz. prenosa osebnih podatkov v tretje države in zagotoviti ustrezno stopnjo varstva osebnih podatkov pri tem. Predpisi, ki bi lahko predvidevali tudi posredovanje osebnih podatkov iz Slovenije (EU) v tretje države namreč morajo vsebovati ustrezne določbe o tem, kako se bo pri iznosu oz. prenosu zagotavljala ustrezna raven varstva osebnih podatkov, v kolikor gre za tretje države, ki niso na seznamu držav, ki zagotavljajo ustrezno raven varstva osebnih podatkov glede na standarde, ki veljajo v EU oz. za katere (še) ni bilo na drug predpisan način ugotovljeno, da v relevantnem delu zagotavljajo ustrezno raven varstva osebnih podatkov glede na standarde, ki veljajo v EU.

K 241. členu (v zvezi z 265. členom)

IP ugotavlja, da predlog zakona od borznoposredniških družb zahteva med drugim vodenje evidence strank (ki brez dvoma vsebuje lahko tudi osebne podatke), pri čemer vsebina te evidence in drugih evidenc, ki so jih zavezanci dolžni voditi na podlagi zakona, niso zakonsko določene, ampak predvideva 265. člen, da to določi agencija. Izpostavljamo, da morajo biti v skladu z 38. členom Ustave RS v primeru, da sta zbiranje in obdelava določenih osebnih podatkov zakonsko zahtevana, v zakonu (in ne podzakonskem aktu kot je akt agencije) določeni nabor, upravljavec in namen obdelave osebnih podatkov, ki naj bi se zbirali.

Enako velja za druge zakonsko predpisane evidence osebnih podatkov, katerih vsebina s predlogom ZTFI-1 ni podrobneje opredeljena.

K 241. in 242. členu

IP opozarja na nesorazmerno in z vidika sistemsko opredeljenih zahtev glede snemanja telefonskih pogovorov neusklajene določbe 242. člena predloga zakona, ki predvideva med drugim obvezno snemanje vseh telefonskih pogovorov in elektronske komunikacije, ki vsebujejo podatke in informacije, ki vodijo ali bi lahko vodili k sklenitvi posla za svoj račun ali k prejemu naročila stranke za trgovanje, posredovanje ali izvršitev tega naročila, ne glede na to ali je bil posel za svoj račun sklenjen oziroma je borznoposredniška družba naročilo stranke za trgovanje prejela.

Takšna hramba dejansko pomeni hud poseg ne le v varstvo osebnih podatkov, ampak tudi v širšo pravico do zasebnosti in tajnosti zasebnih komunikacij. Snemanje dolgih pogovorov o tem, kaj kupiti, kaj se splača in kaj ne in kako ter podobno bi lahko bilo v delu ustavno dopustno zgolj pod pogojem, da zakonodajalec to ustrezno zakonsko uredi ter res utemelji, zakaj in ali je to pomembno za varnost, pošteno predstavljanje ponudbe in torej pomembno tudi za stranko. Ob tem je pomembno tudi samo dejstvo, da naj bi se na ta način pridobljeni posnetki pogovorov hranili 5 oz. v določenih primerih celo 7 let.

V zvezi s tem izpostavljamo tudi, da določbe 16. člena Direktive 2014/65/EU, ki naj bi bile podlaga za to določbo vsebujejo določbo o beleženju (ang. *record*, kar se v smislu vodenja evidenc lahko tolmači kot zapis, beleženje),

kar torej ne pomeni nujno vedno snemanja, ampak gre lahko tudi za druge oblike npr. pisnih zaznamkov o pogovoru in morebiti zgolj v primerih, ko za to dejansko obstajajo utemeljeni razlogi. tudi snemanje samega pogovora.

Prav tako določbe 16. člena Direktive 2014/65/EU med drugim zahtevajo, da investicijska podjetja obvestijo nove in obstoječe stranke, da se bodo telefonska komunikacija ali pogovori med investicijskim podjetjem in strankami, ki privedejo ali naj bi privedli do sklenitve poslov, beležili. Predlog zakona v zvezi s tem vsebuje zgolj določbe o tem, da mora borznoposredniška družba »pred začetkom opravljanja investicijskih storitev obvestiti svojo stranko, da se telefonski pogovori, ki vodijo ali lahko vodijo k prejemu naročila stranke za trgovanje, snemajo«. To glede na naravo posega (torej snemanje in ne zgolj katera druga manj invazivna oblika beleženja) po mnenju IP ni dovolj. Predlagatelj je namreč izbral najbolj invaziven in z vidika ustavno varovanih pravic fizičnih oseb, zato nedopustno obliko posega v zasebnost. Predlog zakona pa niti ne vsebuje določb, ki bi zavezancem nalagale, da snemanje uredijo na način, da bi bil posameznik vsakič pred začetkom snemanja obveščen o tem, da se komunikacija snema (po mnenju IP bi moral biti posameznik o tem obveščen na začetku vsake komunikacije – upoštevajoč tudi določbe sedmega odstavka 147. člena ZEKom-1). V zvezi z obvestili o snemanju zato predlagamo, da se v 242. členu na primernem mestu doda dikcija iz ZEKom-1: »so stranke v komunikaciji predhodno obveščene o snemanju, njegovem namenu in trajanju hrambe posnetka (npr. avtomatski odzivniki).«

Prav tako pa z vidika uveljavljanja načela sorazmernosti predlagamo najmanj črtanje besedila »ali bi lahko vodili« v drugem odstavku 242. člena predloga zakona. Za te primere bi lahko zakonsko, če je to potrebno, predvideli obveznost pisnih zabeležk o pogovoru ali druge oblike beleženja komunikacije, ki ne vključuje snemanja.

Po mnenju IP besedilo 242. člena v predlagani obliki ni skladno z Ustavo RS (predvsem 37. in 38. člen), niti Direktiva 2014/65/EU ne zahteva neizogibno tako hudega posega v zasebnost.

K 282. členu

IP med drugim ugotavlja, da predlog ZTFI-1 v zvezi z objavo registra odvisnih borznoposredniških zastopnikov s sedežem v Republiki Sloveniji predvideva javno objavo osebnih podatkov teh zastopnikov, in sicer: podatka o enolični identifikaciji, imena, priimka in stalnega prebivališča fizične osebe oziroma firme in sedeža pravne osebe, pri čemer pa namen vodenja registra ni določen v zakonu. V zvezi s tem IP še izpostavlja, da ni določeno, kaj naj bi bil podatek o enolični identifikaciji (EMŠO, davčna številka, kaj tretjega?).

Zato najprej predlaga, da se:

- opredeli, točno, kateri osebni podatki se bodo zbirali in obdelovali v registru po tem členu in za kateri namen.
- Nadalje pa IP ugotavlja, da bi objava podatka enoličnih identifikatorjev kot sta EMŠO ali davčna številka po mnenju IP pomenila prehud in nesorazmeren poseg v zasebnost teh oseb. Zato predlaga, da se predlog ZTFI-1 ustrezno dopolni in črta objava enoličnega identifikatorja.

Nadalje IP opozarja na zelo nejasno določbo glede kriterijev za presojo izpolnjevanja pogojev za vpis v register po tem členu. Iz določb, ki opredeljujejo pogoje za vpis ni razbrati, kako naj bi se preverjalo izpolnjevanje teh pogojev, kar bo brez dvoma pomenilo tudi obdelavo osebnih podatkov. Glede na obstoječo dokaj odprto dikcijo (*dobro ime ter ustrezno splošno, poslovno in profesionalno znanje, potrebno za opravljanje zadevnih investicijskih in pomožnih storitev in jasno posredovanje vseh informacij glede storitev ki jih ponuja strankam oziroma morebitnim strankam*), ki v nobenem od drugih členov besedila predloga zakona ni pojasnjena ali opredeljena, bi navedena določba zlahka vodila v potencialne zlorabe ali celo diskriminacijo posameznikov ter tudi v hude posege v zasebnost posameznih kandidatov, saj ni jasno, kaj se preverja in kdaj je določena oseba dejansko neprimerna (ko obstajajo o njej negativni članki v medijih, ko je kaznovana za katero od kaznivih dejanj/prekrškov, katerih?; ko ima kdo od zaposlenih pri agenciji z njo slabe izkušnje?). IP zato predlaga jasnejšo opredelitev pogojev za vpis v register po tem členu in zahtev glede preverjanja izpolnjevanja teh pogojev.

K 313. členu

Veljajo enake pripombe, kot pri 241. členu. IP namreč ugotavlja, da predlog zakona od borznoposredniških družb zahteva vodenje evidence v zvezi z vsakim denarnim računom strank (ki brez dvoma vsebuje lahko tudi osebne podatke), pri čemer vsebina te evidence ni zakonsko določena.

K 318. členu

Veljajo enake pripombe, kot pri 241. členu. IP namreč ugotavlja, da predlog zakona v zvezi z vsebino evidence o vseh poslih z vrednostnimi papirji, uvrščenimi na seznam iz drugega odstavka 318. člena ne določa nabora osebnih podatkov, ki naj bi se v tej evidenci vodili o posameznikih.

K 352. členu (in drugim členom, ki določajo pooblastila agencije za obdelavo osebnih podatkov, npr. 494. člen)

IP predlaga, da se v zvezi s pooblastili agencije za pridobivanje in obdelavo osebnih podatkov v zvezi z njenimi nadzornimi pristojnostmi jasneje opredeli, ali je v zvezi s svojimi pooblastili za pridobivanje podatkov upravičena zahtevati tudi osebne podatke in katere. Nadalje izpostavljamo, da bi bilo sistemsko treba zagotoviti, da so preiskovalna pooblastila agencije ustrezno usklajena s 37. členom (zahteva po sodni odredbi v primeru posegov v tajnost pisem in drugih občil) in 38. členom (zakonska opredelitev posegov v varstvo osebnih podatkov) Ustave RS. Izpostavljamo, da ureditev te materije v podzakonskem aktu, kot je mogoče razbrati iz 8. odstavka 494. člena predloga ZTFI-1, v tem smislu ni ustrezna oz. skladna z Ustavo RS.

K 362. in 363. členu

Enako kot v svojih pripombah k členoma 173 in 174, tudi na tem mestu v zvezi z objavo identitete kršitelja (tudi v tem primeru za 5 let) izpostavljamo IP, da mora biti pri tem najmanj na ustrezen način zagotovljena možnost varovanja pravic oseb, katerih osebni podatki se objavijo.

Zato glede na predlagane določbe (enako kot pri pripombah k 173. in 174. členu predloga ZTFI-1) tudi glede členov 362. in 363 predlagamo najmanj:

- da se zakon v tem delu (5. odstavek 362. člena) ustrezno dopolni na način, da se določi obveznost agencije, da v odločbi, s katero so odrejeni ukrepi nadzora in izrečene sankcije zaradi prekrška, ustrezno odredi tudi način objave informacij v zvezi z ukrepi nadzora in sankcijami zaradi prekrška, če bo to vključevalo tudi objavo osebnih podatkov, ter obrazloži, zakaj je sprejeta takšna odločitev in določi rok objave (glede na težo kršitve);
- da se zakon v tem delu ustrezno dopolni na način, da se opredeli, katere okoliščine mora agencija upoštevati oziroma, kdaj se šteje, da objava osebnih podatkov o kršitelju v zvezi z ukrepom nadzora izrečenega fizični osebi ni sorazmerna s težo kršitve; kdaj se šteje, da bi objava informacij o identiteti kršitelja ogrozila stabilnost finančnih trgov ali izvedbo kazenske preiskave.

Glede dopolnitev besedila predloga ZTFI-1 v zvezi s pripombo IP iz prve alineje predhodnega odstavka je možna rešitev upoštevanje rešitev, kot smo jih navedli zgoraj v pripombah k 173. in 174. členu predloga ZTFI-1.

K 434. členu

IP izpostavlja, da tudi v tem delu velja enako kot je IP izpostavil v svojih pripombah k členoma 173 in 174 v zvezi z objavo identitete kršitelja. Zato pripombe ne ponavljamo.

K 436. in 437. členu

IP ocenjuje, da bi bilo treba upoštevajoč določbe 38. člena Ustave RS in posebej naravo ter občutljivost tovrstnih postopkov v predlogu ZTFI-1 večjo pozornost nameniti jasni opredelitvi, kako se bo v sistemu prijave kršitev zagotavljalo varovanje osebnih podatkov, predvsem z vidika pravic prijaviteljev ter pravice do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki. Glede na pomembnost materije po mnenju IP nikakor ne zadošča določba tretjega odstavka 436. člena, v skladu s katero agencija na svoji spletni strani, v vsebinsko ločenem in prepoznavnem delu, med drugim navede: *kako bo varovana zaupnost prijavitelja, pri čemer mora biti med drugim navedeno, kdaj se podatki o prijavitelju lahko razkrijejo brez prijaviteljevega soglasja; ter postopke za zaščito prijaviteljev, ki so zaposleni v družbi, na katero se privajava nanaša*. Opredeliti bi bilo treba npr. katere osebne podatke prijavitelja se obdeluje v sistemu, za katere namene, rok hrambe ter druge vidike zakonsko zahtevanih posegov v zasebnost, ki jih tovrstni sistemu prinašajo.

Zaključno IP ugotavlja, da se nekatere prekrškovne določbe v predlogu ZTFI-1 podvajajo s pristojnostmi za nadzor zakonitosti obdelave osebnih podatkov Informacijskega pooblaščenca. Zato predlagamo dodatek načelne splošne določbe, da nadzorni in prekrškovni organ po predlogu ZTFI-1 v primeru, da ugotovi v okviru svojega nadzora sum kršitev ZVOP-1, o tem obvesti Informacijskega pooblaščenca, ki je pristojen za nadzor zakonitosti obdelave osebnih podatkov tudi po ZTFI-1.

Predlagamo, da upoštevajoč navedene pripombe besedilo predloga zakona ustrezno dopolnite, saj po mnenju IP predlog ZTFI-1 ni skladen s predpisi o varstvu osebnih podatkov in zasebnosti.

S spoštovanjem,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
Informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, namestnica pooblaščenke